

Arkivsak: 25/398 - 2

Politisk behandling av:

Byrådssak 24/2025 - Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd

Sak	Utvalg	Møtedato
40/25	Samferdsels- og miljøutvalget	23.04.2025
74/25	Bystyret	30.04.2025

Bystyrets vedtak:

Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd, slik den fremkommer i vedlegg til denne sak, tas til orientering.

Bystyrets behandling 30.04.2025:

FORSLAG:

Forslag fremsatt i samferdsels- og miljøutvalget:

Endringsforslag fra Mari Rise Knutsen (R) - Endring av punkt 4.1 Hogst i hekketiden i Tiltaksliste 2026:

2.

Be staten om strengere regulering av regelverk for å unngå hogst i hekketida

Endringsforslag fra Sirin Hellvin Stav (MDG) - Endringsforslag til tiltaksliste for 2026 på side 11 i handlingsplanen:

3.

Endre tiltakspunkt under "1.4 Fyrverkeri" til "Jobbe for å utvide forbudssonen for privat oppskyting av fyrverkeri i Oslo."

Tilleggsforslag fra Mari Rise Knutsen (R) - Tillegg til Tiltaksliste 2026, 1. Generelt (nytt punkt 1.6):

4.

Tilfredsstillende kommunal veterinærdekning. Veterinærdekning er et lovpålagt kommunalt ansvar. Kartlegge og sikre tilfredsstillende tilgang til dyrehelsepersonell.

Tilleggsforslag fra Sirin Hellvin Stav (MDG) - Endringsforslag til tiltaksliste 2026 på side 11:

5.

Legge til tiltakspunkt under "3.1 Krav til Dyrevelferd ved innkjøp": "Minst halvparten av kjøtt, egg og melk som kjøpes inn i Oslo kommune skal være sertifisert med høyere dyrevelferdsstandard, som Ø-merket eller Dyrevernmerket, innen utgangen av 2026."

Votering:

Rs endringsforslag punkt 2, ble forkastet mot 17 stemmer (MDG, SV, R og PS).

MDGs endringsforslag punkt 3, ble forkastet mot 17 stemmer (MDG, SV, R og PS).

Samferdsels- og miljøutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Rs tilleggsforslag punkt 4, ble forkastet mot 16 stemmer (MDG, SV og R).

MDGs tilleggsforslag punkt 5, ble forkastet mot 16 stemmer (MDG, SV og R).

Samferdsels- og miljøutvalgets innstilling:

Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd, slik den fremkommer i vedlegg til denne sak, tas til orientering.

Samferdsels- og miljøutvalgets behandling 23.04.2025:

MERKNADER:

Utvalgets flertall, medlemmene fra H, A, MDG, V og F mener det er viktig at Oslo kommune utfører et mer systematisk arbeid for dyr i kommunen. Dette gjelder både selskapsdyr, produksjonsdyr og ville dyr.

Disse medlemmer mener Oslo kommune har et veldig variert og rikt dyremangfold i alle kategorier og det at kommunen gjennomfører et målrettet arbeid for å sikre dyr friheter til å leve gode liv som beskytter dem mot sult, tørst, feilernæring, frykt og stress med videre. God dyrevelferd er også til gode for Oslos innbyggers møter med nære selskapsdyr eller ute i naturen generelt.

Disse medlemmer mener dyrevelferd er lovregulert, men kommunen må også arbeide for å oppnå mer forståelse om dyrevelferd blant innbyggere, tilreisende og brukere av vår frie natur. Det er positivt at planen tar sikte på et systematisk arbeid som skal gi best mulig effekt.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG, SV og R mener Oslo kommune gjør mye for sikre bedre forhold for dyrene, blant annet ved å tilrettelegge for at animalske produkter som kjøpes inn skal ha god dyrevelferd og at det skal være enkelt å velge plantebasert mat og indirekte redusere presset både på dyr og natur, samtidig som vi fremmer bedre folkehelse.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra MDG, SV og R viser til at det er en sterk sammenheng mellom vår respekt og omsorg for dyr, og vår respekt og omsorg for hverandre. Dyr har egenverdi uavhengig av nytteverdien de har for mennesker, og deres grunnleggende behov skal respekteres. Dette følger av norsk lov, men selv om dyrs egenverdi er lovfestet er de generelle kravene til dyrevelferd i Norge altfor dårlige. Spesielt går gjelder dette for dyra i landbruket. Jaget etter effektivitet, kvantitet over kvalitet og lavest mulig pris gir et høyt press både på bøndene og på produksjonsdyra, noe som i sin tur fører til store lidelser for følsomme dyr som griser og kylling, tvinger bønder til stordrift, overproduksjon og dårlige arbeidsvilkår. Mange dyr får aldri være ute og se sola eller bevege seg slik deres artstypiske behov tilsier. Mange kjæledyr lider også, for eksempel kattunger som hver sommer dumpes i søppelkasser.

Disse medlemmer viser til at det under omtalen av fyrverkeri kun vises til det gjeldende regelverket og til arbeidet som det forrige byrådet gjorde med å løfte behovet for lovhjemler for å kunne forby privat oppskytning av fyrverkeri. Tiltaket som listes opp om å "jobbe for at det stilles strengere krav for å begrense bruken av fyrverkeri i Oslo." er uforpliktende og mindre konkret. Disse medlemmer mener det hadde vært på sin plass å gå inn for å utvide forbudssonen for fyrverkeri i Oslo kommune så mye som mulig, av hensyn til både dyrevelferd og menneskers velferd og samtidig fortsette arbeidet opp

mot staten for å sikre lovhjemler for å kunne innføre et forbud mot privat oppskyting av fyrverkeri.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra A og MDG er svært glad for at Oslo kommune nå får en handlingsplan for dyrevelferd som ble igangsatt av det rødgrønne byrådet. Siden 2015 har Oslo hatt som mål å være en foregangskommune på god dyrevelferd, og jobbet bredt med mange ulike tiltak for å styrke arbeidet med dyrevelferd i kommunen. Likevel har det vært et behov for å arbeide mer systematisk for å bedre dyrevelferden gjennom å utarbeide en handlingsplan for dyrevelferd der tiltak blir synliggjort og prioritert. Derfor tok det rødgrønne byrådet initiativ til å utarbeide en slik plan som byråd, samt til å etablere Norges aller første støtteordning for dyrevern.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra F og Uavh. mener dyrevelferd er viktig og at det er bra at kommunen tar sitt ansvar på dette området på alvor med eget planverk. Disse medlemmer vil ta byrådets handlingsplan til orientering, men vil imidlertid bemerke at flere av tiltakene og omfanget av enkelte av dem går på utsiden av det som burde være en del av Oslo kommunes ansvar og den politiske retningen som innbyggerne ga flertall ved kommunevalget høsten 2023.

Disse medlemmer viser til handlingsplanen formulering om at det skal arbeides for strengere regulering av fyrverkeri. Dette fremstår som en videreføring av gammel politikk fra det rødgrønne byrådet som mistet sitt flertall. Disse medlemmer mener videre at de strenge reguleringene og kravene som allerede er på plass for fyrverkeri er tilstrekkelig, både av hensyn til levende vesener og eiendom.

Disse medlemmer viser videre til formuleringen om at det er et mål for kommunen å redusere kjøttforbruket og fremme mer plantebasert mat. Disse medlemmer er ikke enig i at dette skal være et uttalt mål for kommunen, men at det å sikre valgfrihet gjennom å legge til rette for bredde i tilbudet skal være førende på dette feltet, om kommunen i det hele tatt skal ha en mening om det ansatte og innbyggere velger av mat.

Disse medlemmer viser videre til handlingsplanens formuleringer om jakt og viltforvaltning. Det er naturlig at beskatning gjennom jakt er en del av forvaltningen av viltbestandene i norsk natur. Disse medlemmer mener at byrådet burde vurdere å helt eller delvis oppheve forbudet mot småviltjakt i Oslos skoger, samt å se på jakt som et av flere forvaltningsmiddel for blant annet rådyrbestanden.

Disse medlemmer mener tilskuddsordningen til organisasjoner utenfor kommunen som ønsker å gjennomføre dyrevelferdstiltak er utenfor det som er kommunens ansvar, og viser videre til merknader til Byrådssak 26/2025 - Ny forskrift om tilskudd til dyrevelferd.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra MDG og SV er glad for at byrådet følger opp dette arbeidet, og mener at handlingsplanen inneholder flere gode grep for å styrke

dyrevelferden i Oslo, men skulle ønske at planen på flere områder gikk lenger, ikke minst gjennom å synliggjøre og bruke vår innkjøpsmakt som virkemiddel. Dette er spesielt viktig fordi innkjøpsmakta er der Oslo kommune i aller størst grad kan påvirke markedet og forholdene for produksjonsdyr i landbruket. Som landets hovedstad og største kommune har Oslo kommune stor påvirkningskraft, og vår dyrevelferdsplan vil være til inspirasjon for andre kommuner som i dag ikke har en helhetlig plan for arbeid med dyrevelferd.

Disse medlemmer er glad for at byrådet viderefører forrige byråds målsetting om å “stille krav til god dyrevelferd når kommunen kjøper kjøtt og animalske produkter, for eksempel gjennom krav til dyrevernermerking.”, men hadde forventet at denne planen inneholdt en konkretisering og utvikling av kravene i kommunens innkjøp, ikke kun gjenta det som er etablert politikk. Disse medlemmer mener denne planen hadde vært en mulighet til å stramme opp ambisjonene på området for eksempel gjennom en ambisjon om at en bestemt andel av kjøtt, egg og melk som kjøpes inn skal være sertifisert med høyere dyrevelferdsstandard, som Ø-merket eller Dyrevernermerket, innen en bestemt dato.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra R mener at dyrs velferd og trygghet må sikres sterkere vern, og at dette kan oppnås ved å øke kunnskapen om de faktorene som påvirker dyrevelferd og at dette videreføres inn i politiske prioriteringer. Dette må gjelde både viltlevende og domestiserte dyr. Der dyr er i menneskets tjeneste påhviler et særlig ansvar for å trygge dyrets livsbetingelser.

Dette medlem mener at kapitalismens veksttvang og profittjag er til fare for dyrevelferden og mener at samfunnet må se mer helhetlig og sektorovergripende på dyrenes funksjon og velferd, og at kunnskap, rådgivning og kontroll må styrkes i alle ledd og på alle nivåer der dyr er involvert.

Dette medlem mener at Oslo kommune må være pådriver ovenfor staten for å sikre streng regulering for å unngå hogst i hekketida.

Dette medlem mener at kommunens lovpålagte ansvar for veterinærdekning må omtales i kommunens handlingsplan for dyrevelferd. Kommunens veterinærdekning burde framkommet gjennom en oversikt i handlingsplanen.

FORSLAG:

Endringsforslag fra Mari Rise Knutsen (R) - Endring av punkt 4.1 Hogst i hekketiden i Tiltaksliste 2026:

2.

Be staten om strengere regulering av regelverk for å unngå hogst i hekketida

Endringsforslag fra Sirin Hellvin Stav (MDG) - Endringsforslag til tiltaksliste for 2026 på side 11 i handlingsplanen:

3.

Endre tiltakspunkt under "1.4 Fyrverkeri" til "Jobbe for å utvide forbudssonen for privat oppskyting av fyrverkeri i Oslo."

Tilleggsforslag fra Mari Rise Knutsen (R) - Tillegg til Tiltaksliste 2026, 1. Generelt (nytt punkt 1.6):

4.

Tilfredsstillende kommunal veterinærdekning. Veterinærdekning er et lovpålagt kommunalt ansvar. Kartlegge og sikre tilfredsstillende tilgang til dyrehelsepersonell.

Tilleggsforslag fra Sirin Hellvin Stav (MDG) - Endringsforslag til tiltaksliste 2026 på side 11:

5.

Legge til tiltakspunkt under "3.1 Krav til Dyrevelferd ved innkjøp": "Minst halvparten av kjøtt, egg og melk som kjøpes inn i Oslo kommune skal være sertifisert med høyere dyrevelferdsstandard, som Ø-merket eller Dyrevernmerket, innen utgangen av 2026."

Votering:

Rs endringsforslag punkt 2 fikk 4 stemmer (MDG, SV og R).

MDGs endringsforslag punkt 3 fikk 4 stemmer (MDG, SV og R).

Rs tilleggsforslag punkt 4 fikk 4 stemmer (MDG, SV og R).

MDGs tilleggsforslag punkt 5 fikk 4 stemmer (MDG, SV og R).

Byrådets innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Byrådets innstilling:

Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd, slik den fremkommer i vedlegg til denne sak, tas til orientering.

Sammendrag:

I bystyrets møte 14.06.2023 behandlet bystyret privat forslag fra Julianne Ferskaug (V) og Marit Kristine Veia (V) av 05.10.2022 om handlingsplan for dyrevelferd i sak 187/23, og vedtok følgende: «Bystyret ber byrådet legge fram en handlingsplan for dyrevelferd, og videreføre det pågående arbeidet med å vektlegge dyrevelferd innenfor innkjøp og anskaffelser.»

Denne saken er en oppfølging av bystyrets vedtak. Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd har som formål å øke oppmerksomheten og kunnskapen om dyrevelferd i kommunen, å styrke og utvikle det som allerede gjøres og å etablere samarbeid med relevante aktører for å intensivere innsatsen for å bedre dyrevelferden. Hvilke nye tiltak som kan gjennomføres fremover er avhengig av fremtidige budsjettavsetninger.

Oslo kommune er en urban kommune som ligger tett på naturen, med kort avstand fra bygge-sonen til fjorden og øyene og til Marka som omkranser byen. Oslos innbyggere har derfor et rikt mangfold av ville dyr som de deler byen med. Oslo er den mest folkerike kommunen i Norge, noe som også gjør at vi har svært mange selskapsdyr. Tiltakene som foreslås i handlingsplan for dyrevelferd er sortert i fire kategorier; generelle forhold, selskapsdyr, produksjonsdyr og ville dyr.

Vedlegg:

- Byrådssak 24 av 13.02.2025 - Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd
- 24 1. Oslo kommunes handlingsplan for dyrevelferd (pdf)